

Krzyżowa – Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży – Miejsce Pamięci – Akademia Europejska

Historia

Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego [MDSM] leży w liczącej 200 mieszkańców śląskiej miejscowości Krzyżowa niedaleko Świdnicy. Mieści się w budynkach majątku, który do 1945 r. znajdował się w posiadaniu arystokratycznej rodziny von Moltke. W tym miejscu od 1940 r. spotykała się grupa antyhitlerowskich opozycjonistów skupionych wokół Helmutha Jamesa Grafa von Moltke i Petera Yorcka von Wartenburga. Do tego „Kręgu z Krzyżowej”, jak nazwano tę grupę w aktach śledczych gestapo, należało około 40 osób. Reprezentowały one różne klasy społeczne i odmienne poglądy polityczne. W spotkaniach w Krzyżowej i w innych miejscach uczestniczyli związkowcy, socjaldemokraci, jezuici, duchowni protestanci i arystokraci. Ich celem było wypracowanie podstaw nowego porządku politycznego i społecznego, jaki miał nastąpić po upadku reżimu hitlerowskiego. Po nieudanym zamachu na Hitlera 20 lipca 1944 r. wielu członków Kręgu z Krzyżowej zostało aresztowanych, skazanych przez Trybunał Ludowy na śmierć i straconych. Pośród nich znajdowali się także Helmuth James von Moltke oraz Peter Yorck von Wartenburg.

Po 1945 r. majątek, znajdujący się na polskim terytorium przekształcono w państwowe gospodarstwo rolne. 12 listopada 1989 r., krótko po upadku Muru Berlińskiego, w Krzyżowej doszło do brzemiennego w skutki spotkania. W tym symbolicznym miejscu premier Tadeusz Mazowiecki wspólnie z kanclerzem Helmutem Kohlem wzięli udział w mszy pojednania. Wspólnie ustalono, że majątek rodziny von Moltke zostanie odrestaurowany i stanie się miejscem spotkań młodzieży działającym w duchu Kręgu z Krzyżowej. Prace restauracyjne finansowała przede wszystkim Fundacja Polsko-Niemieckie Pojednanie. Otwarcie miejsca spotkań nastąpiło w 1998 r. W uroczystościach wzięli udział także Freya von Moltke, wdowa po Helmucie von Moltke, oraz inicjator powstania MDSM Helmut Kohl.

Celem działań MDSM jest zwalczanie rasizmu i ksenofobii oraz wspieranie idei europejskiej jedności i wzajemnego zrozumienia, zgodnie z ideami Kręgu z Krzyżowej. Dom Spotkań stara się usuwać przeszkody w komunikacji interkulturowej i rozpowszechniać wiedzę o obcych kulturach. W pracy z młodzieżą największą rolę wyznacza promowaniu długotrwałych kontaktów, takich jak partnerstwa szkół i kontakty interpersonalne.

Zarządcą Domu Spotkań jest Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego. Kilkuhektarowe gospodarstwo oferuje 181 miejsc noclegowych, w tym pokoje dla gości niepełnosprawnych, sale seminaryjne i konferencyjne z wyposażeniem multimedialnym, salę gimnastyczną oraz restaurację. MDSM „Krzyżowa” organizuje własne imprezy, wynajmuje także pomieszczenia na spotkania organizowane przez różne instytucje, grupy uczniów i młodzieży.

Odremontowany po 1990 r. Dom na Wzgórzu, położony nieopodal majątku, jest dziś centrum działania miejsca pamięci. Był on domem rodziny von Moltke od 1928 r., tu również odbywały się spotkania Kręgu z Krzyżowej w latach 1942/43.

Niemieckim partnerem polskiej Fundacji „Krzyżowa” jest Kreisau-Initiative Berlin, wspierająca projekt intelektualnie i finansowo. Kreisau-Initiative organizuje w Berlinie i w Krzyżowej własne seminaria na tematy historyczne i współczesne oraz wspiera kontakty z innymi krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

Beate Kosmala

Pamięć

Miejsce pamięci Fundacji „Krzyżowa” upamiętnia opór i opozycję wobec dyktatur totalitarnych w XX w. W centrum zainteresowania znajdują się pojedyncze osoby i grupy ludzi z całej Europy, którzy bronili praw i godności człowieka. Krzyżowa nie jest pomyślana jako muzeum, jest natomiast miejscem dyskusji i spotkań oraz wspólnej refleksji nad historią i przyszłością. Jest wyposażona w mediatekę, stałą wystawę poświęconą historii ruchu oporu i opozycji antytotalitarnej. MDSM współpracuje z podobnymi instytucjami w kraju i zagranicą, jest organizatorem konferencji [wspólnie z Akademią Europejską] oraz wydaje własne publikacje.

Beate Kosmala

Informacje praktyczne

Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego

Dojazd: Krzyżowa leży ok. 2 km na zachód od Grodziszcza, przez które przechodzi droga 382 ze Świdnicy do Dzierżoniowa.

Dokładna mapa okolic i instrukcje dotyczące dojazdu koleją, autobusem i samochodem/autokarem dostępna na

www.krzyzowa.org.pl.

Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszcze

+48 74 850 03 00

+48 74 850 03 05

<http://www.krzyzowa.org.pl>

sekretariat@krzyzowa.org.pl

Galeria

